

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1212/2016
22.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА, кога заступа Немања Алексић, адвокат из ..., против тужене ББ са ..., коју заступа Драган Дашић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1025/16 од 17.04.2016. године, у седници одржаној 22.01.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1025/16 од 17.04.2016. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Суботици П 38/15 од 04.02.2016. године, делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезана тужена да тужиоцу на име дуга исплати 4.500.000,00 динара у року од 15 дана, док је у преосталом делу тужбени захтев одбијен преко досуђеног, па до тражених 12.907.801,12 динара, као и захтев за исплату камате на укупан захтевани износ главнице почев од 12.03.2015. године па до исплате. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1025/16 од 17.04.2016. године, одбијена је жалба тужиоца, а жалба тужене усвојена па је пресуда Вишег суда у Суботици П 38/15 од 04.02.2016. године преиначена у усвајајућем делу тужбеног захтева и у делу одлуке о трошковима поступка, тако што је одбијен захтев тужиоца да се тужена обавезе да му на име дуга исплати 4.500.000,00 динара. Обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка у износу од 242.000,00 динара у року од 15 дана, као и да туженој накнади трошкове жалбеног поступка од 187.600,00 динара у року од 15 дана.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, а из садржине ревизије произилази да се иста подноси због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу чл. 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) и утврдио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а на друге битне повреде поступка се у ревизији не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 16.04.2010. године закључен је уговор о кредиту између тужиоца ВВ које је заступао директор ГГ иначе покојни супруг тужене. По основу уговора о кредиту, банка је кориснику кредита одобрила кредит у износу од 38.500 евра у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу НБС на дан пуштања средстава у течај, са роком враћања од 120 месеци од пуштања кредита у течај. Јемац за испуњење обавеза по основу уговора о кредиту био је ГГ који је истог дана (16.04.2010. године) закључио уговор о јемству са тужиоцем, којим се обавезао да ће за испуњење обавезе главног дужника одговарати као јемац платац. ГГ је преминуо .. .03.2011. године. Правноснажним решењем о наслеђивању утврђено је да предмет заоставштине иза њега чини стамбена зграда у улици ..., саграђена на парцели број .. КО ... и ½ дела некретнине уписане у лн. .. КО ..., парц. број .. по природи стамбена зграда у улици ... број .., земљиште за редовну употребу зграде и виноград, као и аутомобил марке "Citroen тип ..." произведен 2003. године. Вредност заоставштине је опредељена на 4.500.000,00 динара. Међу странкама није спорна чињеница у висини дуга главног дужника по уговору о кредиту од 16.04.2010. године, што је утврђено на дан 11.03.2015. године. У извршном поступку вођен пред Основним судом у Суботици по предлогу извршног повериоца ДД против извршног дужника ББ, а у предмету И 1312/12 предложено је извршење јавном продајом породичне стамбене зграде саграђена на кат. парц. .. КО ..., ради наплате потраживања од 28.400 евра. Јавна продаја је спроведена и закључком суда од 31.12.2012. године предметна непокретност је додељена извршном повериоцу као купцу за цену од 1.317.804,00 динара, а предата му је у државину закључком од 18.01.2013. године, на који начин је окончан извршни поступак. Против овде тужене и њеног сада пок. супруга вођен је још један извршни поступак по предлогу извршног повериоца ЂЂ банке АД ... у ком је решењу о извршењу Основног суда у Суботици И 385/11 од 16.03.2011. године одређено предложено извршење ради наплате новчаног потраживања повериоца у износу од 1.757.810,88 динара и трошкова поступка јавном продајом непокретности на ... уписане у лн. .. КО Закључком тог суда од 31.10.2011. године одређена је продаја наведене непокретности, а закључком од 10.01.2012. године а та непокретност је предата дражбеном купцу ЕЕ као најповољнијем понуђачу. Даље је утврђено да је на предлог извршног повериоца ЖЖ из ... против овде тужене вођен извршни поступак а у вези наплате потраживања које је извршни поверилац имао према ГГ по пресуди Основног суда у Суботици П 1729/09 од 17.10.2009. године. Предлог за извршење је усвојен у предмету И 1562/10 и поверилац намирен износом од 676.709,04 динара, а који износ је скинут са пензије извршног дужника од 44 месечне рате. Након тога је закључен споразум између овде тужене као извршног дужника са извршним повериоцем да се дуг исплати одједном умањен у одређеном износу па је дуг сведен на износ од 6.000 евра, те да је утврђено да је дуг у целости намирен.

При овако утврђеном чињеничном стању, полазећи од одредбе чл. 222, 225-227. Закона о наслеђивању првостепени суд је нашао да је тужбени захтев тужиоца основан, а за износ од 4.500.000,00 динара, налазећи да је тужена наследник ГГ и да одговара за његове дугове, па и за дуг по тужби тужиоца. Оставински суд је одредио да је вредност наслеђене заоставштине у висини од 4.500.000,00 динара, а из чега произлази да тужена као законски наследник одговара за дугове свог оставиоца до означеног износа вредности предмета оставине у моменту смрти. Даље, првостепени суд налази да делимично усвајање захтева тужбе тужиоцу не гарантује не обезбеђује и принудну наплату потраживања тужиоца с обзиром на чињеницу да наследници одговарају за пасиву само ако има покриће у вредности наследног дела, а никада самостално и неовисно од вредности наследног дела, а да је ствар извршног поступка да ли ће и када поверилац моћи реализовати правноснажну пресуду против тужене као наследника. У преосталом делу је тужбени захтев одбио као неоснован.

Одлучујући о жалби тужене, другостепени суд је нашао да је чињенично стање у овој правној ствари правилно утврђено, али да је првостепени суд погрешно применио материјално право, па је првостепену пресуду преиначио и одбио тужбени захтев тужиоца у усвајајућем делу. Другостепени суд закључује да је у току поступка јасно утврђено да је вредност заоставштине коју је тужена наследила иза смрти покојног ГГ исцрпљена принудним наплатама и исплатама због чега у конкретном случају није било места делимичном усвајању тужбеног захтева и обавезивања тужене на исплату дуга њеног покојног супруга тужиоца у досуђеном износу. На тај начин би тужена својом сопственом имовином одговарала за дуговање пок. супруга по основу уговора о јемству од 16.04.2010. године, што би било у супротности са правилом о обиму одговорности наследника за дугове оставиоца прописани одредбом члана 222. Закона о наслеђивању. Осим тога, чињеница да је тужилац у току поступка предложио извођење доказа вештачењем ради утврђења вредности заоставштине пок. ГГ али је од наведеног доказаног предлога одустао и предложио да суд изврши увид у предмете оставинског извршног суда у којима је постављена вредност заоставштином односно вредност непокретности које су биле предмет јавних продаја у извршним поступцима. На такав начин, тужилац није доказао да је вредност заоставштине већа од 4.500.000,00 динара у ком износу је процењена у оставинском поступку. Како су наслеђене непокретности у извршном поступку продате и с обзиром да је вредност заоставштине у целости исцрпљена принудним наплатама и исплатама повериоцима, то је другостепени суд закључио да је тужбени захтев тужиоца неоснован и у том смислу преиначио пресуду првостепеног суда.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно поступио када је утврдио да је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање погрешно примењено материјално право, те да је било неопходно првостепену пресуду преиначити и одбити тужбени захтев тужиоца. Члан 222. Закон о наслеђивању, а на који се позива нижестепени суд јасно дефинише да наследник одговара за дугове оставиоца до висине наслеђене имовине. У првостепеном поступку је несумњиво утврђено да је вредност наслеђене имовине исцрпљена принудним наплатама и исплатом повериоцима који поступак је спроведен преко суда. Значи, продаја предметних непокретности које је тужена наследила од свог правног претходника није вршена од стране тужене већ је вршена од стране званичног државног органа, а на који

поступак тужена није могла утицати па ни на утврђивање висине вредности по којој је спорна имовина продата. Стога је правилна оцена другостепеног суда да је првостепени суд требало да одбије тужбени захтев у целости јер у супротном би било нарушено правило о обиму одговорности наследника за дугове оставиоца прописане одредбом члана 222. Закона о наслеђивању. Стоји чињеница да се обим утврђивања висине вредности заоставштине могао утврдити и у извршном поступку, те да усвајањем тужбеног захтева тужиоца не гарантује и истом не обезбеђује принудну наплату. Међутим, овде се ради о специфичној ситуацији јер је у току првостепеног поступка на несумњив начин утврђено да је наслеђена имовина иза смрти покојног ГГ исцрпљена принудним наплатама и исплатама повериоцима у судским поступцима, па би вођење било каквог другог поступка било бесмислено.

Из напред наведених разлога не могу се ни прихватити наводи из ревизије тужиоца.

Врховни касациони суд је ценио и наводе из ревизије везано да промене настале вредности оставине немају утицаја на начин и обим наследникове одговорности, те да наследник одговара повериоцима оставиоца до висине вредности наслеђене имовине коју су имале у часу смрти оставиоца, али налази да ти наводи нису од посебног значаја за доношење другачије одлуке у контексту утврђеног чињеничног стања у овом предмету. Ово из разлога што ти наводи су општег карактера и та констатација би могла да важи у случају да је тужила сама отуђила предметне непокретности по нижој цени од тржишне што упућује на закључак да се ти наводи не могу прихватити као да су од значаја и у случају када је до отуђења предметних ствари дошло у судском поступку на који тужена није могла да утиче. Принудна наплата потраживања у судском поступку не може утицати на поштравање одговорности извршног дужника као наследника, што значи да не може одговарати преко висине вредности наслеђене имовине. Ни остали наводи из ревизије тужиоца нису од таквог значаја да могу да доведу до другачије одлуке суда.

Из напред изнетих разлога применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић